

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ»

Лектор курсу		Парій Людмила Віталіївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту		Контактна інформація лектор(v_pariy@ukr.net), сторінка курсу в Moodle http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=1360		сторінка курсу в Classroom – https://classroom.google.com/c/Njg1NzIwMDQ5ODUx	
Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність		073 «Менеджмент»		Семестр		3	
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»		Тип дисципліни		нормативна	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	4	120	18	-	36	-	66

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Менеджмент, Економіка підприємства, Основи управління бізнесом, інтернет маркетинг
Освітні компоненти для яких є базовою	Управлінський аналіз діяльності підприємств, Засади відкриття власного бізнесу, Управління фінансовою діяльністю, Інвестиційний менеджмент.
Мета курсу:	Метою викладання дисципліни є отримання студентами необхідних знань з питань формування і використання цін, по вирішенню багатofакторних проблем ціноутворення в сучасних ринкових умовах, що дасть можливість розробки формування цінової політики і цінової стратегії підприємства.

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (СК)
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.	СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ЦІНИ			
Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦІНОУТВОРЕННЯ <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6 Заняття 1.1 Теоретичні основи ціноутворення Заняття 1.2 Теоретичні основи ціноутворення	Лекція 1 2 год.		Пояснювально-ілюстративний, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 1 2 год.	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь
	Практичне заняття 1 2 год.	3 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
Тема 2. ЦІНА В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ. ЗАГАЛЬНА КЛАСИФІКАЦІЯ ЦІН. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6 Заняття 2.1 Ціна в ринковій економіці. Загальна класифікація цін. Заняття 2.2 Ціна в ринковій економіці. Загальна класифікація цін.	Лекція 2		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
	Практичне заняття 2 2 год.	3 бали	Усне опитування, тематична дискусія, тестування
	Практичне заняття 2 2 год.	3 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
Тема 3. ЦІНОВА ПОЛІТИКА І СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6 Заняття 3.1 Цінова політика і стратегія підприємства. Заняття 3.2 Цінова політика і стратегія підприємства.	Лекція 3 2 год.		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
	Практичне заняття 3 2 год.	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь
	Практичне заняття 3 2 год.	3 бали	Дидактична гра як засіб активізації процесу навчання у процесі моделювання цілісної структури професійної діяльності майбутнього фахівця;
Тема 4. МЕТОДИ ЦІНОУТВОРЕННЯ <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6 Заняття 4.1 Методи ціноутворення	Лекція 4 2 год.		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
	Практичне заняття 4 2 год.	6 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
		2 бали	

Заняття 4.2 Методи ціноутворення	Практичне заняття 4 2 год.		Усне опитування для перевірки знань студентів, метод «Коло ідей», метою якого є залучення всіх студентів до обговорення проблеми
	Самостійна робота		
Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення.	6 год.	1 бал	1. Розкрийте особливості встановлення цін на ринку монополістичної конкуренції
Тема 2. Ціна в ринковій економіці. Загальна класифікація цін.	6 год.	1 бал	2. Охарактеризуйте франкування цін на внутрішньому ринку.
Тема 3. Цінова політика і стратегія підприємства.	6 год.	1 бал	3. Охарактеризуйте сутність і особливості визначення відпускної ціни підприємства.
Розділ 2. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ЦІН			
Тема 5. МЕТОДИ РИНКОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6	Лекція 5 2 год.		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
Заняття 5.1 Методи ринкового ціноутворення	Практичне заняття 5 2 год.	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне їх застосування
Заняття 5.2 Методи ринкового ціноутворення	Практичне заняття 5 2 год.	3 бали	Усне опитування для перевірки знань студентів, метод «Коло ідей», метою якого є залучення всіх студентів до обговорення проблеми
Тема 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНОУТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6	Лекція 6 2 год.		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
Заняття 6.1 Державне регулювання ціноутворення в Україні	Практичне заняття 6 2 год.	3 бали	Усне опитування, рішення ситуаційних завдань
Заняття 6.2 Державне регулювання ціноутворення в Україні.	Практичне заняття 6 2 год.	3 бали	Дидактична гра як засіб активізації процесу навчання у процесі моделювання цілісної структури професійної діяльності майбутнього фахівця
Тема 7. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ В БАЗОВИХ ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6	Лекція 7 2 год.		Метод «Ажурна пилка» вчить студентів працювати «у команді» для опрацювання значної кількості інформації за короткий проміжок часу. Основний принцип цього методу “вчимося – навчаючи”
Заняття 7.1 Особливості ціноутворення в базових галузях економіки.	Практичне заняття 7 2 год.	3 бали	Усне опитування, тестування, обговорення ситуаційного завдання.
Заняття 7.2 Особливості ціноутворення в базових галузях економіки.		3 бали	Усне опитування для перевірки знань студентів, метод «Коло ідей», метою

	Практичне заняття 7 2 год.		якого є залучення всіх студентів до обговорення проблеми
Тема 8. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ У СФЕРІ ПОСЛУГ. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6	Лекція 8 2 год.		Пояснювально –ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
	Практичне заняття 8 2 год.	3 бали	Усне опитування, індивідуальні завдання
	Практичне заняття 8 2 год.	3 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
Заняття 8.1 Особливості ціноутворення у сфері послуг			
Заняття 8.2 Особливості ціноутворення у сфері послуг			
Тема 9. ДЕРЖАВНА ЦІНОВА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ. <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-6	Лекція 9 2 год.		Пояснювально –ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування студентів
	Практичне заняття 9 2 год.	6 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
	Практичне заняття 9 2 год.	3 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
Заняття 9.1 Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси.			
Заняття 9.2 Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси			
	Самостійна робота		
Тема 4. Методи ціноутворення.	6 год.	1 бали	4. Які непрямі податки можуть входити до складу ціни національних товарів?
Тема 5. Методи ринкового ціноутворення	6 год.	1 бали	5. Сутність методичного підходу до формування ціни на основі купівельного сприйняття цінності товару.
Тема 6. Державне регулювання ціноутворення в Україні.	6 год.	1 бали	6. Контроль за додержанням державної дисципліни цін
Тема 7. Особливості ціноутворення в базових галузях економіки.	6 год	1 бали	7. Особливості ціноутворення в сільському господарстві
Тема 8. Особливості ціноутворення у сфері послуг	6 год	1 бали	8. Специфіка формування цін на туристський продукт
Тема 9. Державна цінова політика та її вплив на економічні процеси.	6 год	1 бали	9. Повноваження органів державного регулювання цін;
Тема 10. Ціноутворення у зовнішній торгівлі	6 год	1 бали	10. Принципи розрахунку зовнішньоторговельних цін;
Тема 11. Формування цін за допомогою різних економічних показників діяльності фірми.	6 год	1 бали	11. Формування цін за допомогою нормативів рентабельності і торгових знижок
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			

- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять з встановленим програмним забезпеченням Microsoft Power BI, Microsoft Visio, Microsoft PowerPoint, Microsoft Project, Spider Project Lite, OpenProj, GanttProject, Microsoft Excel – управління проектами; М.Е.Doc, Microsoft Outlook – документообіг.
  - Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю:
Moodle <http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=1360>; [Classroom https://classroom.google.com/c/Njg1NzIwMDQ5ODUx](https://classroom.google.com/c/Njg1NzIwMDQ5ODUx)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Заїнчковський А., Парій Л., Благодатний А., Ніколаєв О. Оцінка факторів, що мають вплив на формування цін на сільськогосподарську продукцію. Київський економічний науковий журнал, 2024(4), 275. [URL:https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-4-11](https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-4-11)
2. Колесніков О. В. Ціноутворення: навч. посіб., 4-е видання. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 156 с.
3. Лисак О. І., Андрєєва Л. О., Тебенко В. М. Ціноутворення: курс лекцій. Мелітополь: Люкс, 2020. 193 с.
4. Макаренко Н. О., Лищенко М. О. Маркетингове ціноутворення. Теоретичні основи : навч. посіб. Буринь: ПП «Буринська районна друкарня», 2020. 129 с.
5. Малініна Н. М. Ціни і ціноутворення: практикум. Вінниця: ВНТУ, 2015. 63 с.
6. Матвєєва Н. М. МЗЗ Ціноутворення : навч. посіб. / Н. М. Матвєєва, Д. О. Серьогіна, Г. А. Жовтяк ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 135 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних та лабораторних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти Інформаційні мережі.

Якщо студента не допущено до складання екзамену, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІТ. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Для отримання додаткових балів, студент повинен надати копію друкованої публікації чи письмове повідомлення видавця, про прийняття до друку публікації. Тематика публікації повинна відповідати змісту дисципліни Інформаційні мережі і тільки в цьому випадку додаткові бали будуть зараховані. При пред'явленні публікації студент звільняється від виконання практичної роботи, тема якої відповідає тематиці публікації, при цьому студенту зараховується додаткові бали замість балів за виконання суміжних за тематикою практичних робіт. Максимальна кількість додаткових балів, що можуть бути зараховані за дисципліну – 10 балів.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Виконання практичних та семінарських робіт</i>	59 балів
	Самостійна робота	11 балів

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ екзамен	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить в письмовій формі у вигляді відповіді на завдання білету.	30 балів	
Додаткова оцінка			
Види навчальної роботи			
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітніх компонентів:			
Тези доповіді на фаховій конференції		3 бали	
Стаття у фаховому виданні		5 балів	
Стаття в іноземному рецензованому виданні		10 балів	
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.			
Підсумкова оцінка за дисципліну			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка / хитис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включитись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (Е)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FХ) В халікову книжку не проставляється

1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>
------	--	--	--